

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianța 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

József Attila: Nem emel föl

*Nem emel föl már senki sem,
belenehezültem a sárba.
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek kegyetlen árva.*

*Tudod, szívem mily kisgyerek -
ne viszonozd a tagadásom;
ne vakítsd meg a lelkeimet,
néha engedd, hogy mennybe lásson.*

*Fogj össze, formáló alak,
s amire kényszerítnek engem,
hogy valljalak, tagadjalak,
segíts meg mindkét szükségemben.*

*Kinek mindegy volt már a kín,
hisz gondjaid magamra vettem,
az árnyékvilág árkein
most már te örködj énfelettem.*

*Intsd meg mind, kiket szeretek,
hogy legyenek jobb szívvel hozzám.
Vizsgáld meg az én ügyemet,
mielőtt magam feláldoznám.*

1937 tavasza

- a. Mi jellemező a vers beszélőjének beszéd- és léthelyzetére? 5 pont
- b. Miért fordul segítségért Istenhez? 5 pont
- c. Milyen szerepek körvonalazódnak a versben? Milyen jelentéseket hordoznak a versben ezek a szerepek? 5 pont
- d. Értelmezze a lírai én áldozatát a költemény zárlatára figyelve! 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Elbutít a közösségi média?

Újabb kutatások azt mutatják, hogy a közösségi média rossz hatással van a kritikai gondolkodásra. A Facebookon gondolkodás nélkül átveszünk és megosztunk tartalmakat, anélkül, hogy ellenőriznénk őket. Így könnyen manipulálhatókká válhatunk...

Különböző hírek terjednek arról, hogy milyen káros hatásai vannak a közösségi oldalak folytonos használatának. Néhányról már mi is beszámoltunk. Most a Daily Mail online kiadása

közölt újabb kutatási eredményeket, amelyek szerint a Facebook és a Twitter használata csökkentheti az analitikus gondolkodási képességünket. A cikkben Dr. Iyad Rahwan kutatásait idézik, amelyek azt mutatják, hogy a közösségi hálózatok használata hosszú távon kikezdi a józan ítélőképességünket, és azt eredményezi, hogy kevésbé tudunk önállóan problémát megoldani.

A közösségi oldalakat nem csak barátkozásra, szabadidős időtöltésre használjuk, hanem egyre inkább informálódásra is. A közösségi oldalon szinte bármilyen információt megtalálhatunk barátainkkal vagy a közélettel kapcsolatban. Ugyanakkor a hatalmas lehetőség és információmennyiség mellett mégis úgy tűnik, hogy a Facebook nem okosít, inkább elbutít minket. Kutatók azt találták, hogy a Facebookon az információ olyan sebességgel és olyan mennyiségben terjed, hogy annak követése igencsak megnehezíti az elemző gondolkodást. Ezt Dr. Iyad Rahwan, az edinburgh-i egyetem kutatója állítja, aki szerint a közösségi médiának köszönhető tájékozottságunk felszínes és csalóka. „Úgy láttuk, hogy az emberek nem gondolják át újra a válaszukat, mert az túl sok időt és energiát venne igénybe. És a mindennapokban nincs időnk és energiánk, hogy mindent ellenőrizzünk” – mondja a kutató. Úgy tűnik tehát, hogy a közösségi oldalak olyan közösséget teremtenek, ahol mind jobban hagyatkozunk mások értesüléseire, és azokat hajlamosak vagyunk kritika nélkül átvenni. A kritikai gondolkodást tehát feláldozzuk az idő oltárán – bízva abban, hogy mindig találunk majd olyasvalakit, aki a helyes választ tudja. Ez az attitűd azonban rendkívül veszélyes lehet, ugyanis nem fogjuk észrevenni, ha manipulálnak minket.

(<https://www.nyest.hu/hirek/elbutit-a-kozossegi-media>)

- a. Hogyan manipulálja felhasználóit a közösségi média a szöveg szerint? 5 pont
 - b. Melyek a közösségi média előnyei? Válaszoljon a szöveg alapján! 5 pont
 - c. Mely stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Indokolja válaszát! 5 pont
 - d. Érveljen 10-15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: *A Facebook nem okosít, inkább elbutít minket.* 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Az utazás motívuma az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(Jókai Mór: Az arany ember, Kosztolányi Dezső: Esti Kornél: Tizennyolcadik fejezet, melyben egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást, s elbúcsúzkodik az olvasótól, Pacsirta, Krúdy Gyula: A hídon, Utazás éjjel vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai (pl. történetalakítás, tér-, időszerkezet) 5 pont
- b. világok, értékrendek találkozása a választott műben 5 pont
- c. a jellemábrázolás sajátosságai 5 pont
- d. az utazás értelme a szereplő sorsának alakulásában 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.